

ÅPEN UTLYSNING I REGI AV FHF

Forebygging og kontroll av lus i lakseoppdrett

FHF lyser ut inntil 64 millioner kroner for å øke kunnskapsgrunnet for forebygging og kontroll av lus i lakseoppdrett.

Hvem som kan søke er nærmere beskrevet under hvert av de 4 områdene det kan søkes på. FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelse skal følges ved utarbeidelse av søknad (se vedlegg 2).

Søknader skal sendes til: post@fhf.no

Søknader merkes med saksnummer 18/00218

Tidsplan

Prosjektinitiering:

08.01.2019: Åpen utlysning bekjentgjøres

08.03.2019: Frist for innlevering av søknad (innen kl 14:00)

08.04.2019: Tilbakemelding til søkerne om resultat fra evalueringen

01.05.2019: Oppstart av prosjekt forutsatt at alle formaliteter er på plass (kan avvike for enkelte prosjekter)

Behov for ytterligere presiseringer i fasen med utarbeidelse av søknad tas opp med FHF. Hvis det blir behov for endringer i utlysningsteksten vil dette bli lagt ut som nyhetssak fra FHF på www.fhf.no (samme som denne utlysningen), men ingen endringer vil bli gjort etter 28.02.2019 kl 12:00. Søkere er selv ansvarlige for å følge med om det legges ut slike endringer.

Spørsmål om utlysningen kan sendes på email til Kjell Maroni (kjell.maroni@fhf.no) eller Eirik Sigstadstø (eirik.sigstadsto@fhf.no).

Bakgrunn og problemstilling

En av næringens største biologiske og økonomiske utfordringer i dag er knyttet til lakselus og håndtering som følger av denne. Det er følgelig helt sentralt å sikre kontinuerlig lave nivåer av lakselus, med minst mulig håndtering av laksen og resistensdrivende medikamentbruk. I FHF's arbeid med havbruk er kontroll på lusa første grunnleggende premisse for videre utvikling. Medikamentbruken er betydelig redusert. Samtidig har økt håndtering av laksen ved medikamentfri behandling ført til utfordringer med fiskevelferd og dødelighet. FHF's strategiske satsing i 2017/2018 har resultert i skjerpet fokus på forebyggende tiltak mot lakselus. Forebyggingen omfatter både tiltak for å unngå at lakselusa slår seg på laksen, og tiltak for å unngå at lakselusa utvikler levedyktig avkom. Selv om det pågår en betydelig FoU-aktivitet langs hele kysten er det behov for mer kunnskap, også av grunnleggende biologisk karakter.

«Proof of concept» av helt nye forebyggingsmetoder, og kunnskapsutvikling om best mulig kombinasjon av ulike forebyggende tiltak mot lus, vil fremdeles ha stor nytte for næringen. Det vil være leverandørens ansvar å dokumentere både effekt på lus, og at fiskevelferd ivaretas på en tilfredsstillende måte når teknologisk utstyr selges, men særlig for nye løsninger er det behov for rask og uavhengig dokumentasjon om hva som kan fungere godt nok.

Produksjon og bruk av rensefisk for kontroll av lakselus er fremdeles svært viktig, men det er mangler i kunnskapsgrunnet som kan sikre etisk forsvarlig produksjon og bruk. Hvis næringen skal fortsette å bruke rensefisk må denne kunnskapen på plass så raskt som mulig, inkludert kunnskap om hvordan rensefisken kan utnyttes videre som mat eller til andre formål.

Konkurranserområder / økonomiske rammer / tidsrammer / målsettinger

Utlysningen er en invitasjon til å utarbeide søknader rettet mot **fire definerte konkurranserområder**, se nærmere spesifisering lenger ned. Det skal presiseres i søknaden hvilket konkurranserområde søknaden rettes inn mot. En søknad kan bare rettes mot ett konkurranserområde, men en søker kan sende inn flere søknader til samme konkurranserområde, og/eller til flere konkurranserområder, og eventuelt forklare i søknadene om og hvordan flere søknader kan samspille.

Prosjektbeskrivelsen/søknaden skal være så fullstendig som mulig. Detaljert aktivitetsbeskrivelse for prosjekter som oppnår finansiering skal utarbeides i samråd med referansegruppe oppnevnt av FHF og involverte parter som en innledende aktivitet i prosjektet.

Område 1: Grunnleggende biologisk kunnskap om samspill mellom lakselus og vert

Økonomisk ramme: **Inntil 27 millioner kroner fordelt på inntil 3 prosjekt**

Tidsramme: Inntil 3 års varighet.

Søkere til område 1 i utlysningen kan være universitets- og høyskolesektoren, forskningsinstitutter, nasjonale og internasjonale forskningsmiljøer og bedrifter i laksenæringen, men tilsagnsmottaker må være en FoU-institusjon, som også skal ha prosjektledelsen.

Avgrensning område 1:

Søknader skal bidra til utvikling av et bredt kunnskapsgrunnlag om hvordan lakselus og laks «samspiller» som parasitt og vert, for å muliggjøre utvikling av mer effektiv biologisk forebygging av lakselus gjennom genetiske og immunologiske tiltak. FHF ønsker å bidra til å fremskaffe en bredest mulig generisk, åpen kunnskapsbase. Søknader må tydelig forankres i eksisterende kunnskap, synliggjøre hvordan prosjektet vil bidra til ny, åpent tilgjengelig kunnskap, og spesielt ha fokus på hvordan kunnskapen som planlegges utviklet i prosjektet skal gi nytte i form av forebyggende tiltak mot lakselus.

Område 2: Forebyggende tiltak mot lus (lakselus og skottelus)

Økonomisk ramme: **Inntil 12 millioner kroner, fordelt på minst 2 prosjekter.**

Tidsramme: Inntil 2 års varighet.

Søkere til Område 2 i utlysningen kan være universitets- og høyskolesektoren, forskningsinstitutter, nasjonale og internasjonale forskningsmiljøer og bedrifter i laksenæringen, men tilsagnsmottaker må være en FoU-institusjon, som også skal ha prosjektledelsen.

Avgrensning område 2:

Det tas sikte på å sette i gang 1 – 2 prosjekt med mål om «proof of concept» av helt nye metoder for forebygging av lus, og 1 - 2 prosjekt med mål om uavhengig dokumentasjon av forebyggende metoder alene eller i kombinasjon som er utviklet og allerede grundig dokumentert til å fungere i mindre skala. FHF vil i denne utlysningen ikke gå inn i direkte utvikling av avlsprogram, fôrbaserte tiltak eller vaksiner som forebyggende tiltak mot lus, men vil kunne bidra med finansiering av prosjekter for testing/«proof of concept» av nye muligheter, eller uavhengige dokumentasjonsforsøk i felt der det allerede foreligger solid vitenskapelig kunnskapsgrunnlag fra kontrollerte forsøk i mindre skala, inkludert avl, fôrbaserte tiltak og vaksiner.

Område 3: Rensefisk

Økonomisk ramme: **Inntil 20 millioner kroner, fordelt på minst 3 prosjekter, minst ett for hver av målsettingene under.**

Tidsramme: Inntil 2 års varighet.

Søkere til område 3 i utlysningen kan være universitets- og høyskolesektoren, forskningsinstitutter, nasjonale og internasjonale forskningsmiljøer og bedrifter i laksenæringen, men tilsagnsmottaker må være en FoU-institusjon, som også skal ha prosjektledelsen.

Avgrensning område 3:

Bruk av rensefisk som biologisk kontrollende tiltak mot lakselus er fremdeles ikke godt nok forankret i sikker kunnskap. FHF har hovedfokus på produksjon og bruk av oppdrettet rensefisk, berggylt og rognkjeks, men ser at mange også benytter villfanget rensefisk som må behandles forsvarlig. Det pågår mye FoU og praktisk erfaringslæring om rensefisk langs hele kysten. FHF legger til grunn av søknader som rettes inn mot en av de tre målsettingene under også grundig beskriver hvordan prosjektet føyer seg inn i totalen av pågående aktiviteter, og hvordan prosjektet aktivt så raskt som mulig skal sikre at opparbeidet kunnskap omsettes til best mulig praksis i næringen. Søknader må angi hvilken av målsettingene under som adresseres.

Målsettinger:

1. Fremskaffe kunnskap om kvalitet på rensefisk - fra stamfisk av berggylt og rognkjeks til nyklekt yngel til og med startføring.
2. Fremskaffe kunnskap som kan sikre god fiskevelferd og redusere tap og dødelighet hos alle arter rensefisk i merd.
3. Fremskaffe kunnskap om metoder for effektiv innfangning, forsvarlig bedøving og avliving og bærekraftig etterbruk av alle arter rensefisk.

Område 4: Kontrollerende tiltak

Økonomisk ramme: **Minst ett prosjekt kan innvilges innenfor en ramme på inntil 5 millioner kroner**

Tidsramme: Inntil 2 års varighet.

Søkere til område 4 i utlysningen kan være universitets- og høyskolesektoren, forskningsinstitutter, nasjonale og internasjonale forskningsmiljøer og bedrifter i laksenæringen, men tilsagnsmottaker må være en FoU-institusjon, som også skal ha prosjektledelsen.

Det åpnes under område 4 i utlysningen for at leverandørbedrifter utenfor sjømatnæringen kan søke, i slike tilfeller må søker forholde seg til kravene som stilles i FHF's ordning for Prosjekt i bedrift (PIB), nærmere beskrevet her: [Om FHF's ordning Prosjekt i Bedrift \(PIB\)](#).

Avgrensning område 4:

Ved bruk av medikamentelle kontrolltiltak mot lakselus bør det etableres metodikk / teknologi som hindrer uakseptabel miljøpåvirkning. FHF lyser med dette ut mulighet for å søke om finansiering av prosjekter for enten "proof of concept" av nye teknologier for rensing av behandlingsvann etter avlusing, eller fullskala uavhengig dokumentasjon av effekt av rensingstiltak.

Felles forutsetninger

Det forutsettes for alle prosjektbeskrivelser at det gis en grundig beskrivelse av bakgrunn for prosjektet, inkludert eksisterende kunnskapsgrunnlag og hvordan prosjektet samspiller med eller er koordinert opp mot tilgrensende prosjekter der en eller flere av prosjektpartnerne deltar. Så langt mulig skal også avgrensning og koordinering opp mot andre prosjekter også beskrives. Nytteverdi for næringen tillegges vesentlig vekt, og må være realistisk beskrevet i søknaden.

Prosjektbeskrivelsen skal være detaljert, tydelig inndelt i fornuftige arbeidspakker, og med angivelse av antall timer og timepriser eller for universitetssektoren stillingsprosent som legges til grunn. Se ellers FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelser (vedlegg 2). Det skal ikke leveres inn Prosjektskjema for FHF som det henvises til i Retningslinjene for prosjektbeskrivelser, det utarbeides i ettertid for prosjekt som eventuelt blir innvilget.

Organisering

Oppdragsgiver vil være FHF, som vil følge opp de enkelte prosjektene med en prosjektansvarlig fagsjef (FHF-ansvarlig).

Utførende prosjektgruppe: Den som tildeles prosjekt organiserer team for gjennomføring av arbeidet. Arbeidet i prosjektgruppen ledes av prosjektleder (CV for prosjektleder legges ved prosjektbeskrivelsen). Prosjektleder og planlagt team opplyses om i prosjektbeskrivelsen. Eventuelt innleide ressurser og annet formalisert samarbeid skal beskrives detaljert og dokumenteres med avtaler.

Referansegruppe: FHF vil definere sammensetningen av en referansegruppe bestående av personer som representerer havbruksnæringen og har relevant kompetanse i forhold til det enkelte prosjektets målsettinger. Mandat for referansegrupper i prosjekter finansiert av FHF finnes som vedlegg 3. FHF-ansvarlig er ikke medlem, men skal delta i referansegruppens møter. Prosjektleder og eventuelt andre fra prosjektgruppen når det er hensiktsmessig skal delta i møter i referansegruppen. Det avholdes minst ett årlig fysisk møte i referansegruppen, i tillegg til Skype-/telefonmøter ved behov spesielt i forbindelse med viktige milepæler eller veivalg i prosjektet. Det skal avholdes fysisk møte før prosjektslutt for gjennomgang av sluttleveranser og sluttrapport, før disse er å betrakte som endelige. Husk å ta med kostnader til referansegruppemøter i budsjettet.

Leveranser

Mulige leveranser fra prosjektet er listet opp i pkt 6 i Retningslinjer for prosjektbeskrivelser til FHF (vedlegg 2). Artikler, fagrapporter, presentasjoner, populærformidling osv skal være åpne leveranser som skal legges ut på FHF's nettside om prosjektet, i tillegg til åpen publisering i regi av tilsagnsmottager / FoU-institusjon. Faglig sluttrapport til FHF skal innholdsmessig være i henhold til FHF's Retningslinjer for sluttrapportering. Det oppfordres til å tenke kreativt om leveranseform for å bidra best mulig til at kunnskap fra prosjektet så raskt som mulig kan tas aktivt i bruk i næringen.

Kvalitetssikring

FoU-institusjonen må sikre at arbeidet er gjenstand for tilfredsstillende kvalitetssikring, hvordan dette utføres skal beskrives i prosjektbeskrivelsen.

Kriterier for vurdering av søknader

Søknadene vil bli vurdert etter følgende kriterier (i prioritert rekkefølge):

- Prosjektbeskrivelsens relevans til forespørselen og målet med arbeidet
- Forskningskvalitet, inkludert metodevalg og statistikk
- Beskrevet prosjektkvalitet, inkludert gjennomføringsevne og faglige forutsetninger
- Formidlingsplan for å sikre størst mulig næringsnytte
- Økonomisk ramme for arbeidet/prosjektet
- Tilknytning til relevante aktiviteter/prosjekter
- Prosjektbeskrivelsens vurderbarhet og dokumentkvalitet.

Prosjektbeskrivelsen må være så komplett at det kan foretas en evaluering basert på kriteriene ovenfor. Prosjektbeskrivelsen skal ikke overskride 10 sider ekskl. vedlegg.

FHF forbeholder seg retten til å:

- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke er i tråd med målsettingen for utlysningen
- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke oppfyller formelle krav i utlysningen og FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelser
- Be om avklaringer før og under evalueringen
- Avlyse konkurransen eller foreta ny utlysning (også for hvert enkelt konkurranseområde)
- Forespørre søkere om å samarbeide om prosjektgjennomføringen hvis det er viktig for den totale prosjektkvaliteten.
- Bruke eksternt kompetanse ved evaluering av prosjektbeskrivelser.

Behandling av søknader:

- Prosjektbeskrivelsene gjennomgås av FHF for å avklare om de er i tråd med målsettingen for utlysningen og oppfyller de formelle krav som er satt
- Prosjektbeskrivelsene vil forelegges et eksternt ekspertpanel som rådgir FHF om prosjektbeskrivelsenes relevans i forhold til utlysningen, faglig kvalitet og næringsnytte.
- Prosjektbeskrivelsene rangeres av FHF basert på score på evalueringskriteriene, samt kommentarer og råd fra fagpanelet/næringspanelet.
- En innstilling lages og besluttes av FHF ut fra en totalvurdering av kriteriene.
- Søkere som besluttes tildelt støtte, kontaktes. Forutsetninger for tilsagn presenteres og valgt miljø får en frist til å akseptere/avslå å delta i videre løp. NB! Tilsagn gis ikke på dette stadiet.
- FHF gir tilsagn til valgte søkere.
FHF's gjeldende Standardvilkår på tilsagnstidspunktet vil legges til grunn (Vedlegg 1)
- Etter at endelig beslutning om tildeling av prosjekt er tatt, vil alle søkere bli varslet om utfall.

Vedlegg:

1. FHF's standardvilkår

2. Retningslinjer for prosjektbeskrivelser til FHF

3. Mandat for referansegrupper i FHF

Alle disse dokumentene finner her: <http://fhf.no/om-fhf/slik-arbeider-fhf/>

For eventuelle søknader til FHF's ordning Prosjekt I Bedrift (PIB) finnes beskrivelser og retningslinjer her: <https://www.fhf.no/om-fhf/prosjekt-i-bedrift/>